

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กจ) ๐๘๐๕.๒/๙๐๗๖

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ^๑
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐

ศ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายของกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ รปท.ฝกม. (๐๒) ๔๔๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ธนาคารแห่งประเทศไทย (รปท.) แจ้งว่า ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๘๐๕.๒/๙๐๗๖ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายของกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงขอหารือดังนี้

๑. ตามเจตนาமณฑลของกฎหมายของกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ต้องการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ และส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) หมายถึงพัสดุโดยทั่วไปที่มีการผลิตทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศในขณะเดียวกันหรือไม่ หากพัสดุดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะที่ไม่มีการผลิตภายในประเทศ และต้องจัดหาจากต่างประเทศเท่านั้น เช่น กระดาษพิมพ์รับบัตร หรือพิมพ์รับบัตร เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีเฉพาะด้านการพิมพ์รับบัตร คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์บางประเภท เป็นต้น รปท. จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายฯ และแนวทางปฏิบัติดังกล่าวหรือไม่

๒. กรณีที่ รปท. มีสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ ได้แก่ สำนักงานตัวแทนนครนิวยอร์ก สำนักงานตัวแทนกรุงลอนדון และสำนักงานตัวแทนนครปักกิ่ง จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศที่ตั้ง อย่างไร ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานตัวแทนดังกล่าวดำเนินการตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ จ ๒๑/๒๕๖๓ เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศของ รปท. ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย แล้วแต่กรณี จะสามารถมอบอำนาจให้รองผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้ว่าการ หรือหัวหน้าฝ่ายงาน มีอำนาจพิจารณาอนุมัติเห็นชอบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศหรือนำเข้าจากต่างประเทศ โดยสามารถมอบอำนาจเป็นหลักการให้พนักงานในตำแหน่งรองลงไปลดหลั่นกันตามวงเงินได้หรือไม่

๔. การให้แต้มต่อกับบุคคลธรรมาด้าที่ถือสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ตามที่กำหนดในข้อ ๒๗/๓ วรรคสอง ของกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการ ส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และตามข้อ ๒๔ ของคู่มือแนวทางปฏิบัติตามหนังสือ คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๙ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กรณีที่ รปท. มีความจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศ หรือนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ ซึ่งอาจมีผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมาด้าที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคล ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และบุคคลธรรมาด้าที่ไม่ได้ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายต่างประเทศ เข้าเสนอราคาพร้อมกัน รปท. จะต้องให้แต้มต่อกับผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมาด้า ที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือไม่ และการให้แต้มต่อตั้งกล่าวใช้สำหรับ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่ใช้เกณฑ์ราคาในการพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะอย่างเดียวหรือใช้กับเกณฑ์ราคาประกอบเกณฑ์อื่น (Price Performance) สำหรับนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยนั้น จะพิจารณาจากการจดทะเบียนจัดตั้ง นิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยไม่ต้องพิจารณาถึงสัดส่วนผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วน ที่จะต้องเป็นบุคคลที่ถือสัญชาติไทยหรือไม่ อย่างไร

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีตามข้อหารือ ๑ กฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการ ส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเจตนามโน้มุ่งส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้พัสดุที่ผลิต ภายในประเทศไทย หากพัสดุที่หน่วยงานของรัฐต้องการตามวัตถุประสงค์การงานนั้นมีผลิตออกจำหน่ายในประเทศไทยแล้ว หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน และเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศไทย แต่หากเป็นกรณีที่พัสดุที่หน่วยงานของรัฐต้องการตามวัตถุประสงค์การใช้งานนั้นเป็นพัสดุที่ไม่มีผลิตออกจำหน่ายภายในประเทศไทย หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศไทย และไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจหนេี่ขึ้นไปหนึ่งชั้นแต่อย่างใด ซึ่งแนวทางปฏิบัติตามเจตนามโน้นดังกล่าว กำหนดไว้ในหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง อนุมัติคิกเวนและกำหนดแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยคู่มือปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริม หรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ในเอกสารแนบท้ายของหนังสือดังกล่าว ข้อ ๔.๑.๑ กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ตามวัตถุประสงค์การใช้งาน และเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศไทย” ข้อ ๔.๑.๒ กำหนดว่า “กรณีที่พัสดุ ที่หน่วยงานของรัฐต้องการใช้งานเป็นพัสดุที่ไม่มีผลิตภายในประเทศไทย หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนด รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุได้ตามวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นพัสดุ ที่ผลิตภายในประเทศไทย กรณีที่ไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจหนេี่ขึ้นไปหนึ่งชั้น” หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย (รปท.) มีความจำเป็นต้องจัดหาพัสดุจากต่างประเทศ เช่น กระดาษพิมพ์ธนบัตร หมึกพิมพ์ธนบัตร เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีเฉพาะด้านการพิมพ์ ธนบัตร คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์บางประเภท เป็นต้น จึงเป็นกรณีที่พัสดุดังกล่าวไม่มี ผลิตภายในประเทศไทย รปท. สามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน

โดย ...

โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศไทย และไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือผู้อำนวยการหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น

๒. กรณีตามข้อหารือ ๒ กฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเจตนารมณ์ให้น่วยงานของรัฐส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างใน ๒ ลักษณะ คือ (๑) การจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยต้องใช้เงินงบประมาณจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับผู้ประกอบการตั้งกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่อยู่ในบัญชีรายรื่นผู้ประกอบการ SMEs และกำหนดเงื่อนไขการให้แต้มต่อด้านราคา กับผู้ประกอบการ SMEs ให้พิจารณากรณีที่ผู้ประกอบการ SMEs ที่เสนอราคาสูงกว่าราคาน้ำ准ของผู้เสนอราคายื่นไม่เกินร้อยละ ๑๐ เป็นผู้ชนะการเสนอราคา และ (๒) ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ และกำหนดเงื่อนไขให้แต้มต่อแก่ผู้ประกอบการไทยในการเสนอราคาสูงกว่าราคาน้ำ准ของผู้ประกอบการต่างประเทศไม่เกินร้อยละ ๓ โดยมีเจตนารมณ์หมายถึงหน่วยงานของรัฐที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย และที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่จะนำมาใช้ภายในประเทศเท่านั้น ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า รปท. มีสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ ได้แก่ สำนักงานตัวแทนนครนิวยอร์ก สำนักงานตัวแทนกรุงลอนדון และสำนักงานตัวแทนครับกิ้ง ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ แต่อย่างใด

๓. กรณีตามข้อหารือ ๓ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ซึ่งระบุว่า ผู้มีอำนาจหรือผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามระเบียบนี้จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดํารงตําแหน่งได้ก็ได้ซึ่งสังกัดหน่วยงานของรัฐเดียวกัน โดยให้คำนึงถึงระดับตําแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ และผู้รับมอบอำนาจจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดํารงตําแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่กรณีการมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่นจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจชั้นต้นแล้ว ทั้งนี้ หากมีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจและการมอบอำนาจต่อไปเป็นการเฉพาะ ก็ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบอำนาจในการสั่งการและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แก่ผู้ดํารงตําแหน่งรองลงไปเป็นลำดับ ดังนี้ หาก รปท. มีคณะกรรมการและผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหรือผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดํารงตําแหน่งรองลงมาลดลั่นกันตามวงเงินก็ได้ ภายใต้สังกัด รปท. ด้วยกัน โดยให้คำนึงถึงระดับตําแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ

๔. กรณีตามข้อหารือ ๔ ตามกฎหมายทวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๒/๒ ๘๔๔ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีเจตนาرمณ์ว่า กรณีการจัดซื้อจ้างที่มีผู้เสนอราคาเป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศเข้าเสนอราคาแข่งขันกับผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หากผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยเสนอราคากว่าราคาน้ำ准สุดของผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศไม่เกินร้อยละ ๓ ให้ซื้อหรือจ้างกับผู้เสนอราคาที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยรายนั้น โดยหลักการดังกล่าว เป็นการให้แต้มต่อกับบุคคลธรรมดาที่ถือสัญชาติไทย

หรืออนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เกณฑ์ราคาในการพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะการเสนอราคา ซึ่งใช้ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และวิธีคัดเลือกทั้งนี้ การพิจารณาถึงอนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้พิจารณาจากการจดทะเบียนจัดตั้งกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กุลยา พันธุ์วนิช

(นางสาวกุลยา พันธุ์วนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖